

PÖYTÄKIRJA

Ilmastopaneelin joulukuun kokous

Aika: 17.12.2015, klo 14:30–18:00

Paikka: HY:n päärakennus, Sali 4, Fabianinkatu 33

Paikalla:

Paneelin jäsenet: prof. Markku Ollikainen (pj), Helsingin yliopisto, tutkimusprof. Miimu Airaksinen, VTT, yliopistonlehtori Hannele Cantell, Helsingin yliopisto, apulaisprof. Sirkku Juhola, Aalto yliopisto ja Helsingin yliopisto, prof. Marja Järvelä, Jyväskylän yliopisto, prof. Pirjo Peltonen-Sainio, Luke, prof. Jyri Seppälä, Suomen ympäristökeskus, prof. Sanna Syri, Aalto-yliopisto.

Sihteeristö: ylitarkastaja Pirkko Heikinheimo, ympäristöministeriö, ylitarkastaja Bettina Lemström, työ- ja elinkeinoministeriö, tohtorikoulutettava Sanna Lötjönen, Helsingin yliopisto.

Vierailijat: Arto Virtanen, Hill+Knowlton.

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 14:36.

2. Asialistan hyväksyminen

Asialista hyväksyttiin työjärjestykseksi.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

4. Tilannekatsaus

Puheenjohtaja kertoi Pariisin ilmastokokouksesta ja paneelin side-eventistä.

Ollikainen oli paikalla paneelin puolesta kokouksen jälkimmäisellä viikolla. Hän oli mukana Suomen delegaation työskentelyssä tieteellisenä kommentoijana. Side-eventin tavoitteena oli kertoa ilmastopaneelien toiminnasta. Tilaisuus järjestettiin yhdessä UK:n ilmastopaneelin, CCC:n, kanssa. Britit olivat hyviä puhujia. Ollikainen puhui ilmastolaista, Suomen ilmastopaneelin tehtävistä, paneelin erityistehtävästä sekä siitä, miten Suomen paneeli eroaa CCC:stä. Esimerkkeinä Ollikainen käytti ilmastokasvatusta, metsäraporttia, päästökauppaehdotusta, liikennettä ja keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmaa. Paikalla oli yhteensä reilut 50 henkilöä. Suomen delegaatiosta oli useita henkilöitä ja he pitivät tilaisuudesta. Tapahtumaan oltiin tyytyväisiä.

Kokouksen jälkeen ollaan oltu monessa paikassa puhumassa. Ollikaiselta on tullut kokoukseen liittyen yksi blogi. Kuloveden blogi käsitteli sopimuksen laillista sitovuutta. Ollikaisen haastattelut ovat olleet mediassa paljon esillä ja myös paneeli on usein mainittu.

Seppälä kertoi metsäraportin ympärillä käydystä keskustelusta ja Virtanen kommentoi keskustelua viestinnän näkökulmasta.

Aiheista keskusteltiin.

5. Hankkeet

a. Ilmastonmuutokseen sopeutumisen riskit, vastuut ja kustannukset (hyväksyminen)

Juhola kertoi raportista:

Raportin luonnos on ollut basecampissa ja luonnos politiikkasuosituksista on jaettu kokouksessa kaikille. Raportin alussa avataan riskikäsitettä. Käsitteen avaus on tärkeää, koska sitä käytetään tietyissä paikoissa hieman sekaisin. Riskit ilmenevät muiden riskien joukossa. Esimerkkeinä käytetään tulva- ja satovahinkoja. Kansallisessa sopeutumisstrategiassa vastuu on ensisijaisesti toiminnan harjoittajalla tai omaisuuden haltijalla. Pyrkimyksenä on luoda pelisääntöjä siihen, mistä valtio/yksityinen on vastuussa ja kuka on velvollinen maksamaan korvaukset. Ilman asianmukaista säätelyä tätä on vaikeaa, ellei mahdotonta, kohdentaa. Lopussa on lyhyt osa, jossa avataan sitä, miten vastuun painopisteen siirtäminen vaikuttaa yhteiskuntaan laajemmin ja millainen keskustelu asiasta olisi hyvä saada aikaa.

Politiikkasuosituksen luonnoksessa on neljä suositusta: 1) olisi hyvä tehdä kattava ilmatoriskin arviointi, 2) riskinäkemysten yhteensovittaminen ja siedettävät riskitasot yhteiskunnalliseen keskusteluun, 3) tunnistus toimista, joilla sopeutua poikkeustilanteisiin ja 4) vastuiden selkeytys sopeutumistoimien suunnitteluun ja toteutukseen.

Raportista ja politiikkasuosituksista keskusteltiin.

Raporttia muokataan keskustelun perusteella ja tekijät voivat halutessaan kierrättää sen vielä kommentteilla, mutta tämä ei ole välttämättä.

b. Cleantech (tilannekatsaus)

Cleantechin taustaraportti on valmis ja taitettu. Kaikki tehdyt haastattelut on litteroitu. Toisen raportin luonnos lähetetään pian kaikille kommentteille. Raportti saadaan vuoden loppuun mennessä valmiiksi. Seuraava paneeli päättää raportin julkaisusta.

6. YM:n muistio, kehikko keskipitkän aikavälin ilmasto-ohjelman laatimiseksi

YM pyysi paneelilta ehdotusta keskipitkän aikavälin menetelmäkehikoksi ja tietotarpeiden kartoittamiseksi. Seppälä, Järvelä, Syri ja Ollikainen toimivat muistion kirjoittajina. Ollikainen esitteli ehdotusta lähestymistavasta ja siitä keskusteltiin. Aikataulusta on sovittu siten, että muistio

Ilmastopaneeli

on valmis vuoden loppuun mennessä. Muistio tulee kirjoittajien ajatusten tuotteena, joten se hyväksytään tällä käsittelyllä.

7. Ilmastohaaste

Ollikainen esitteli lyhyesti ilmastolupaus-kampanjaa, jonka jälkeen keskusteltiin paneelin mahdollisesta osallistumisesta siihen. Päätettiin, että Ilmastopaneeli suosittelee kaikille osallistumista ilmastolupaus-kampanjaan.

8. Kauden arviointi

Arviointiraportti vastaa sitä, mitä odotettiin. Kun uusi paneeli aloittaa, on tärkeää olla evästystä. Arviointi antaa yleistä hyvää palautetta siitä, miten asiat ovat menneet eteenpäin. Edellisen kauden suositusten pohjalta edelleen koetaan, että tehtävä on ollut laaja ja voimavaroja on mennyt moneen asiaan. Viestintä on edistynyt kaudella hyvin. Poliitiikan vuorovaikutus on edelleen ajankohtaista. Arvioinnin koettiin onnistuneen hyvin, se ei ole liian laaja. Lopussa huomio kiinnitetään aikaan, työtapoihin ja viestintään. Järvelä keskustelee vielä Syrjämäen kanssa muutamasta kohdasta. Arviointiraportista keskusteltiin.

9. Muut mahdolliset asiat

Ei muita asioita.

10. Kokouksen päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 17:52.